

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра готельно-ресторанної справи та туризму

ЗАТВЕРДЖЕНО
Факультет економічний
18 червня 2026 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
РЕКРЕАЛОГІЯ І КУРОРТНА СПРАВА**

Галузь знань: 24 Сфера обслуговування

Спеціальність 242 «Туризм»

Освітня програма «Туризм»

Факультет Економічний

Розробники: Сергій НЕІЛЕНКО, доцент кафедри готельно-ресторанної справи та туризму к.т.н., доцент

Київ – 2026 р.

Опис навчальної дисципліни

Дисципліна "Рекреалогія і курортна справа" заглиблюється в багатоаспектний світ відпочинку, дозвілля та оздоровлення. Вона розкриває теоретичні основи рекреалогії, вивчаючи її сутність, історію, понятійний апарат (дозвілля, відпочинок, вільний час) та фактори, що її формують. Студенти ознайомляться з основними концепціями рекреалогії, досліджуючи гуманоцентрований, діяльнісний та антропоекологічний підходи, а також вивчатимуть рекреаційні потреби та час. Курс охоплює поняття рекреаційного простору та потенціалу, аналізуючи умови його організації, види територій та методи оцінки природного рекреаційного потенціалу. Значна увага приділяється рекреаційним системам: їх концепціям, структурам, підсистемам (матеріально-технічна база, персонал, органи управління) та типологіям.

Дисципліна детально розглядає організацію рекреаційної діяльності, її особливості, функції, класифікації та моделювання, а також вивчає рекреаційні послуги та продукти. Окремий блок присвячений природно-ресурсній складовій, аналізуючи кліматичні, водні, бальнеологічні та біотичні ресурси.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>бакалавр</i>	
Спеціальність	242 «Туризм»	
Освітня програма	Туризм	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота)	х	
Форма контролю	<i>екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	1	2
Семестр	2	2
Лекційні заняття	30 год.	10 год.
Практичні, семінарські заняття	30 год.	10 год.
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	90 год.	130 год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4 год.	

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Рекреалогія і курортна справа» є формування у студентів уявлення щодо основних рекреаційних потреб людини, розуміння специфіки і видів рекреаційної діяльності, знання з організації і розвитку рекреаційних систем.

Навчальні дисципліни «Організація туризму», «Туристичне країнознавство», «Туристичні ресурси України» передують вивченню «Рекреалогія і курортна справа».

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність: здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи екологічних та туризмознавчих наук, з урахуванням принципів збалансованого природокористування, в тому числі на природоохоронних територіях та у сільській місцевості.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК05. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК15. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності.

ЗК16. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН04. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.

ПРН05. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій.

ПРН20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шлях їх розв'язання.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Поняття рекреалогії												
Тема 1. Теоретичні основи рекреалогії	10	2	2			6	10					10
Тема 2. Основні концепції рекреалогії	10	2	2			6	10					10
Тема 3. Рекреаційний простір та рекреаційний потенціал	10	2	2			6	10					10

Тема 4. Рекреаційна система	10	2	2			6	10					10
Тема 5. Організація рекреаційної діяльності	10	2	2			6	10					10
Тема 6. Природно-ресурсна складова рекреаційної діяльності	10	2	2			6	10					10
Разом за модулем 1	60	12	12			36	60					60
Змістовий модуль 2. Курортна справа												
Тема 7. Поняття курортної справи та історія її розвитку	10	2	2			6	10	2	1			7
Тема 8. Організація санаторно-курортної діяльності	10	2	2			6	10	1	2			7
Тема 9. Система управління санаторно-курортним закладом	10	2	2			6	10	2	1			7
Тема 10. Формування та регіональні проблеми розвитку рекреаційно-туристичного комплексу України	10	2	2			6	10	1	2			7
Тема 11. Європа - провідний рекреаційний регіон світу	10	2	2			6	10	2	1			7
Тема 12. Середземноморський рекреаційний комплекс - найбільш розвинений курортний комплекс світу	10	2	2			6	10	1	1			8
Тема 13. Розвиток рекреаційних комплексів американського континенту	10	2	2			6	10	1	1			8
Тема 14. Рекреаційні комплекси країн Африки	10	2	2			6	10		1			9
Тема 15. Специфіка формування і розвитку рекреаційних комплексів і центрів туризму в Азії	10	2	2			6	10					10
Разом за модулем 2	90	18	18			42	90	10	10			70
Усього годин	150	30	30			90	150	10	10			130

3. Теми лекцій

Назва теми	Кількість годин
Тема 1. Теоретичні основи рекреології	2
Тема 2. Основні концепції рекреології	2
Тема 3. Рекреаційний простір та рекреаційний потенціал	2
Тема 4. Рекреаційна система	2
Тема 5. Організація рекреаційної діяльності	2
Тема 6. Природно-ресурсна складова рекреаційної діяльності	2
Тема 7. Поняття курортної справи та історія її розвитку	2
Тема 8. Організація санаторно-курортної діяльності	2
Тема 9. Система управління санаторно-курортним закладом	2
Тема 10. Формування та регіональні проблеми розвитку рекреаційно- туристичного комплексу України	2
Тема 11. Європа - провідний рекреаційний регіон світу	2
Тема 12. Середземноморський рекреаційний комплекс - найбільш розвинений курортний комплекс світу	2
Тема 13. Розвиток рекреаційних комплексів американського континенту	2
Тема 14. Рекреаційні комплекси країн Африки	2
Тема 15. Специфіка формування і розвитку рекреаційних комплексів і центрів туризму в Азії	2
Разом	30

4. Теми семінарських занять

Назва теми	Кількість годин
Тема 1. Теоретичні основи рекреології	2
Тема 2. Основні концепції рекреології	2
Тема 3. Рекреаційний простір та рекреаційний потенціал	2
Тема 4. Рекреаційна система	2
Тема 5. Організація рекреаційної діяльності	2
Тема 6. Природно-ресурсна складова рекреаційної діяльності	2
Тема 7. Поняття курортної справи та історія її розвитку	2
Тема 8. Організація санаторно-курортної діяльності	2
Тема 9. Система управління санаторно-курортним закладом	2
Тема 10. Формування та регіональні проблеми розвитку рекреаційно- туристичного комплексу України	2
Тема 11. Європа - провідний рекреаційний регіон світу	2
Тема 12. Середземноморський рекреаційний комплекс - найбільш розвинений курортний комплекс світу	2
Тема 13. Розвиток рекреаційних комплексів американського континенту	2
Тема 14. Рекреаційні комплекси країн Африки	2

Тема 15. Специфіка формування і розвитку рекреаційних комплексів і центрів туризму в Азії	2
Разом	30

5. Темы самостійної роботи

Назва теми	Кількість годин
Тема 1. Теоретичні основи рекреалогії	6
Тема 2. Основні концепції рекреалогії	6
Тема 3. Рекреаційний простір та рекреаційний потенціал	6
Тема 4. Рекреаційна система	6
Тема 5. Організація рекреаційної діяльності	6
Тема 6. Природно-ресурсна складова рекреаційної діяльності	6
Тема 7. Поняття курортної справи та історія її розвитку	6
Тема 8. Організація санаторно-курортної діяльності	6
Тема 9. Система управління санаторно-курортним закладом	6
Тема 10. Формування та регіональні проблеми розвитку рекреаційно- туристичного комплексу України	6
Тема 11. Європа - провідний рекреаційний регіон світу	6
Тема 12. Середземноморський рекреаційний комплекс - найбільш розвинений курортний комплекс світу	6
Тема 13. Розвиток рекреаційних комплексів американського континенту	6
Тема 14. Рекреаційні комплекси країн Африки	6
Тема 15. Специфіка формування і розвитку рекреаційних комплексів і центрів туризму в Азії	6
Разом	90

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне або письмове опитування;
- співбесіда;
- тестування;
- захист проєктів;
- пірінгове оцінювання.

7. Методи навчання:

- метод проблемного навчання;
- метод практико-орієнтованого навчання;
- кейс-метод;
- метод проєктного навчання;
- метод навчання через дослідження;
- метод навчальних дискусій та дебат;
- метод командної роботи, мозкового штурму;
- метод гейміфікованого навчання.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно з чинним «Положення про екзамен та заліки у НУБіП України».

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Змістовий модуль 1. Поняття рекреалогії		
Семінарське заняття 1. Теоретичні основи рекреалогії	Підходи до сутності рекреалогії. Завдання рекреалогії. Понятійний апарат рекреалогії.	10
Семінарське заняття 2. Основні концепції рекреалогії	Типологія концепцій рекреалогії. Соціальна сутність дозвілля. Рекреаційні потреби та рекреаційний час.	10
Семінарське заняття 3. Рекреаційний простір та рекреаційний потенціал	Поняття рекреаційного простору. Поняття про рекреаційний потенціал території. Методика оцінки природного рекреаційного потенціалу.	10
Семінарське заняття 4. Рекреаційна система	Концепція рекреаційних систем. Підсистеми рекреаційних систем. Типологія рекреаційних систем.	10
Семінарське заняття 5. Організація рекреаційної діяльності	Поняття рекреаційної діяльності. Класифікація рекреаційної діяльності. Моделювання рекреаційної діяльності. Рекреаційна послуга.	10
Семінарське заняття 6. Природно-ресурсна складова рекреаційної діяльності	Кліматоутворюючі рекреаційні ресурси. Характеристика водних рекреаційних ресурсів. Бальнеологічні та біотичні ресурси. Характеристика біотичних рекреаційних ресурсів.	10
Самостійна робота до модуля 1		10
Модульна контрольна робота 1.		30
Всього за модулем 1.		100
Змістовий модуль 2. Курортна справа		
Семінарське заняття 7. Поняття курортної справи та історія її розвитку	Поняття курортів та їх класифікація. Історія розвитку курортної справи у світі. Історія курортної справи в Україні.	5
Семінарське заняття 8. Організація санаторно-курортної діяльності	Поняття санаторно-курортної діяльності. SPA-центри та лікувальні методи. SPA Організація дієтичного харчування.	5
Семінарське заняття 9. Система управління санаторно-курортним закладом	Правові аспекти управління санаторно-курортним закладом. Проектування організаційної структури санаторно-курортного закладу. Організація курортного обслуговування.	10

	Стратегічне управління санаторно-курортним закладом.	
Семінарське заняття 10. Формування та регіональні проблеми розвитку рекреаційно-туристичного комплексу України	Характеристика рівня розвитку рекреаційної галузі. Основні рекреаційні системи України. Мета і шляхи подальшого рекреаційного освоєння території України.	10
Семінарське заняття 11. Європа - провідний рекреаційний регіон світу	Фактори розвитку рекреаційного господарства в регіоні Групи країн Європи за характером і рівнем рекреаційного розвитку	10
Семінарське заняття 12. Середземноморський рекреаційний комплекс - найбільш розвинений курортний комплекс світу	Склад Середземноморського рекреаційного комплексу. Характеристика основних рекреаційних районів Греції, Італії, Іспанії, Франції, Туреччини, Хорватії, Словенії, Марокко, Тунісу.	10
Семінарське заняття 13. Розвиток рекреаційних комплексів американського континенту	Склад регіону та його місце у світі за основними рекреаційно- туристичними показниками. Значення внутрішнього туризму в розвитку рекреаційних комплексів Північної Америки. Можливості розвитку рекреаційних комплексів країн Південної Америки.	10
Семінарське заняття 14. Рекреаційні комплекси країн Африки	Особливості розвитку рекреаційного господарства в країнах Африки Аналіз розвитку рекреаційних регіонів (Північного, Східного, Західного, Південного й Острівного).	10
Семінарське заняття 15. Специфіка формування і розвитку рекреаційних комплексів і центрів туризму в Азії	Місце і значення регіону в розвитку рекреації і туризму світу. Особливості формування, спеціалізація і розвиток рекреаційних комплексів Азії	10
Самостійна робота до модуля 2		10
Модульна контрольна робота 2		10
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота		$(M1+M2)/2*0,7 \leq 70$
Екзамен		30
Всього		(Навчальна робота + залік) ≤ 100

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени / заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn –

<https://elearn.nubip.edu.ua/enrol/index.php?id=5012>

- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Неїленко, С., Кудінова, І., & Олюніна, С. (2026). ГАСТРОНОМІЧНИЙ ТУРИЗМ ЯК ДРАЙВЕР СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ: СУЧАСНІ ТРЕНДИ, ІННОВАЦІЇ ТА МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ УКРАЇНИ. Економіка та суспільство, (85). <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/7870> DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-85-73>

2. Zemlina, Yuliia & Neilenko, Sergii & Danylenko, Olha & Chukhrai, Liubov & Pliuta, Olena & Maksymenko, Anna. (2025). Integration of Economic, Socio-cultural, and Digital Factors into an Attribute-based Model for the Development of the Hospitality Industry. *Notas Económicas*. 109-125. 10.14195/2183-203X_60_7.

3. Сфера послуг. Індустрія гостинності. Том 4. Частина I : словник / Укладачі С.В. Мельниченко, І.П. Кудінова, О.Б. Моргулець, С.М. Неїленко, О.А. Стретович, Л.М. Гопкало, Є.В. Козловський Є.В., С.І. Мосіюк, І.В. Ковальчук, В.В. Самсонова. – К. : НУБіП України, Том 4, Ч. I, 2026. – 411 с.

4. Bali, V. (2025). Medical tourism market report 2025 (Global edition). Cognitive Market Research. <https://www.cognitivemarketresearch.com/medical-tourism-market-report>

5. Shopova, S., & Katsarova, S. (2025). THE DEVELOPMENT OF MEDICAL TOURISM IN BULGARIA -CONTRIBUTION FOR IMPROVING THE QUALITY OF HEALTHCARE. *KNOWLEDGE - International Journal* , 71(4), 575–579. Retrieved from <https://ojs.ikm.mk/index.php/kij/article/view/7719>

6. Географія туризму: екологічний туризм. Автор : В.В. Тарасова, І.К. Нестерчук, І.М. Ковалевська, А.С. Осіпчук. 2024 р. 252 с.

7. Гурова Д. Д., Шморгуненко Є. О. Рекреаційна географія: навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів. Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2022. 110 с.
8. Віндюк А. В., Гурова Д. Д., Корнієнко О. М. Рекреалогія та курортна справа: Навчальний посібник для студентів спеціальностей «Готельно-ресторанна справа», «Туризм». Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2022. 268 с.
9. Клапчук В.М. Сучасна курортна справа України (вибрані лекції) : Навч.-метод. посіб. Івано-Франківськ, 2023. 89 с.
10. Мальська М. П., Малюга Л. А., Масюк Ю. О. Міжнародний курортний спаменеджмент : навч. посіб. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2022. 272 с.
11. Іванунік В.О., Явкін В.Г. Атрактивність рекреаційно-туристичних територій : Навч. посіб. 2-ге вид. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2021. 248 с.
12. Мальська М.П., Бордун О.Ю., Антонюк Н.В. Медичний і оздоровчий туризм (міжнародні та національні аспекти). Навч. посіб., Київ: вид-во «Каравела», 2022. 234 с.
13. Павленко Є.Є., Ільницька Г.С., Павленко В.О. Оздоровчий туризм : навч. посібник для студентів денної форми навчання. Х. : НФаУ. 2021. 114 с.
14. [Mary S. Wisnom](#)? [Lisa L. Capozio](#) Spa Management: An Introduction. XanEdu Publishing Inc, 2021. 270 p.